

Total number of printed pages-16

4 (Sem-4/CBCS) HG 1/2 (INDE/MF)

2023

COMMERCE

(Honours Generic)

Answer the Questions from any one Option.

OPTION-A

Paper : COM-HG-4016

(Indian Economy)

OPTION-B

Paper : COM-HG-4026

(Microfinance)

Full Marks : 80

Time : Three hours

***The figures in the margin indicate
full marks for the questions.***

Answer either in English or in Assamese.

Contd.

OPTION-A

Paper : COM-HG-4016

(Indian Economy)

1. Answer the following questions : $1 \times 10 = 10$

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Define economic growth.

অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(b) What is the rank of India in 2021-22 Human Development Index Report ?

মানৱ উন্নয়ন সূচকক সমীক্ষা ২০২১-২২ অনুসৰি ভাৰতৰ স্থান কি ?

(c) What is Quality of Life Index ?

জীৱনধাৰণৰ মান সূচক কি ?

(d) Which is the major contributor to national income of India within the primary sector ?

প্ৰাথমিক খণ্ডৰ ভিতৰৰ কোনটো খণ্ডই ভাৰতীয় জাতীয় আয়লৈ গধুৰ বৰঙনি আগবঢ়ায় ?

(e) Who is the chairperson of the Monetary Policy Committee (MPC) in India?

ভাৰতীয় মুদ্রানীতি আয়োগৰ অধ্যক্ষ কোন ?

(f) What is industrial unemployment?

উদ্যোগিক নিবনুৱা কি ?

(g) When was the MRTTP Act adopted in India?

ভাৰতবৰ্ষত এম আৰ টি পি আইন কেতিয়া প্ৰণয়ন কৰা হৈছিল ?

(h) The situation with increasing unemployment and inflation is termed as _____. (Fill up the blanks)

বৰ্ধিত নিবনুৱা আৰু মুদ্রানীতিৰ পৰিস্থিতিক একেলগে _____ বুলি কোৱা হয়। (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(i) Mention one major cause of low rate of capital formation in India.

ভাৰতত মূলধন গঠনৰ হাৰ নিম্ন হোৱাৰ এটা প্ৰধান কাৰণ উল্লেখ কৰা।

(j) In India, last five year plan was in 2012-2017. (State True/False)

ভাৰতত অন্তিমটো পাঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনা কৰা হৈছিল ২০১১-২০১৭ চনত। (শুদ্ধ/অশুদ্ধ নিৰ্ণয় কৰা)

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is equality and sustainability components of human development ?

মানৱ উন্নয়নৰ সমতা আৰু বহনক্ষমতা উপাদান মানে কি ?

(b) Write *two* features of occupational structure in India at the time of independence.

স্বাধীনতাৰ সময়ছোৱাত ভাৰতৰ বৃত্তিগত গাঁঠনিৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(c) What are the *two* important objectives of disinvestment policy ?

নিৰ্বিনয়াজন নীতিৰ দুটা প্ৰধান উদ্দেশ্য কি ?

(d) Name the banks which are called 'Domestic Systemically Important Bank' (D-SIBs) in India.

ভাৰতত 'ঘৰুৱা প্ৰণালীবদ্ধভাৱে গুৰুত্বপূৰ্ণ বেংক' সমূহৰ নাম লিখা।

(e) Mention *two* objectives of WTO.

বিশ্ব বাণিজ্য সংস্থাৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

3. Write short notes on **any four** of the following : 5×4=20

তলত দিয়াসমূহৰ পৰা যিকোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) NITI AYOJ

নীতি আয়োগ

(b) Role of NEDFI on the Economy of North-East India

উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ অর্থনীতিত NEDFI-ৰ ভূমিকা

(c) Act East Policy and North-East Region

পূবলৈ চোৱা নীতি আৰু উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চল

(d) Policy of Import Substitution

আমদানি বিকল্পকৰণ নীতি

(e) Demographic Dividend in India

ভাৰতবৰ্ষত জনসাংখ্যিকীয় লাভাংশ

(f) Financial Inclusion in India

ভাৰতবৰ্ষত আৰ্থিক অন্তৰ্ভুক্তি

- 4: (a) What is economic development?
Explain the measures of development.

2+8=10

অর্থনৈতিক বিকাশ মানে কি? বিকাশৰ পৰিমাণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Or

Discuss the composition of national income in India since 1951. 10

১৯৫১ চনৰ পৰা ভাৰতৰ জাতীয় আয়ৰ গাঠনিৰ আলোচনা কৰা।

- (b) Critically evaluate the impact of economic reforms on Indian economy. 10

ভাৰতীয় অর্থনীতিত অর্থনৈতিক সংস্কাৰৰ প্ৰভাৱসমূহৰ সমালোচনামূলক পৰীক্ষা কৰা।

Or

Discuss the role of MSME industries in India. Briefly explain the initiatives taken for promotion and development of MSMEs. 5+5=10

ভাৰতত ক্ষুদ্ৰ, লঘু আৰু মধ্যম উদ্যোগৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা। ক্ষুদ্ৰ, লঘু আৰু মধ্যম উদ্যোগৰ উন্নতি আৰু বিকাশৰ বাবে লোৱা পদক্ষেপসমূহ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Explain various types of structural changes took place in Indian agriculture after independence. How have these changes helped in poverty alleviation and food security in India? Discuss.

5+5=10

স্বাধীনতাৰ পাছত ভাৰতীয় কৃষিত হোৱা বিভিন্ন ধৰনৰ গাঠনিক পৰিবৰ্তনৰ ব্যাখ্যা কৰা। এই পৰিবৰ্তনসমূহে কিদৰে ভাৰতত দরিদ্রতা নিৰূপণ আৰু খাদ্য সুৰক্ষা দিয়াত সহায় কৰিছে? আলোচনা কৰা।

Or

Sikkim is the first 'Organic State' in India. What are the ecological and economical benefits of organic state? Discuss. 10

চিকিম ভাৰতৰ প্ৰথমখন 'জৈৱিক ৰাজ্য'। জৈৱিক ৰাজ্য এখনৰ অৰ্থনৈতিক আৰু পৰিবেশগত লাভসমূহ কি কি? আলোচনা কৰা।

(d) Justify the need for FDI for the development of the Indian economy. Suggest remedial steps to be taken for increasing actual FDIs in India.

6+4=10

ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ বিকাশৰ বাবে প্ৰত্যক্ষ বৈদেশিক বিনিয়োগৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ ন্যায্যতা প্ৰতিপাদন কৰা। প্ৰত্যক্ষ বৈদেশিক বিনিয়োগ বঢ়োৱাৰ বাবে দৰকাৰ হোৱা পদক্ষেপৰ কাৰণে পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা।

Or

What are the major import items of India? What are the factors responsible for the increasing current account deficit in India? Discuss. 3+7=10

ভাৰতৰ প্ৰধান আমদানিকৃত সামগ্ৰীসমূহ কি কি? ভাৰতত বৈদেশিক বাণিজ্যৰ চলিত হিচাপত ঘাটি হোৱাৰ কাৰকসমূহ কি কি? আলোচনা কৰা।

OPTION-B

Paper : COM-HG-4026

(Microfinance)

1. Choose the most appropriate answer for the following questions : 1×10=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উপযুক্ত উত্তৰ বাচি উলিওৱা :

(i) Microfinance includes
ক্ষুদ্ৰবিত্তই কি কি বিষয় সামৰিলয়

(a) Microcredit

ক্ষুদ্ৰ ঋণ

(b) Microsavings

ক্ষুদ্ৰ সঞ্চয়

(c) Microinsurance

ক্ষুদ্ৰ বীমা

(d) All of the above

ওপৰৰ আটাইবোৰ

(ii) NABARD launched microfinance programme in the year _____.

NABARD এ _____ চনত ক্ষুদ্ৰবিত্তৰ আঁচনি আৰম্ভ কৰিছিল।

(a) 1991 (১৯৯১)

(b) 1992 (১৯৯২)

(c) 1995 (১৯৯৫)

(d) 2000 (২০০০)

(iii) "The SHG model of microfinance gives more importance on savings than credit." *The statement is true/false.*

"ক্ষুদ্র বিত্তৰ আৰ্হিৰ অধীনত ঋণতকৈ সঞ্চয়ৰ ওপৰত অধিক গুৰুত্ব দিয়া হয়" উক্তিটো শুদ্ধ/অশুদ্ধ।

(iv) Which of the following is a source of fund for the microfinance institutions ?

তলত উল্লেখিত বিকল্পসমূহৰ কোনটো ক্ষুদ্র বিত্ত প্রতিষ্ঠানৰ পৰিসম্পদৰ উৎস ?

(a) Bank loan

বেংকৰ ঋণ

(b) Debenture

ঋণপত্ৰ

(c) Crowd fund

জনতানিধি

(d) All of the above

ওপৰৰ আঠাইবোৰ

(v) According to the provisions of the Microfinance Institutions (Development and Regulation) Bill, 2012 all MFIs must be registered under _____.

২০১২ চনৰ ক্ষুদ্রবিত্ত প্রতিষ্ঠান (উন্নয়ন আৰু নিয়ন্ত্ৰণ) ৰ ব্যৱস্থাপনাৰ মতে প্রতিটো MFI _____ ৰ অধীনত পঞ্জীয়নভুক্ত হব লাগিব।

(a) SEBI

(b) Reserve Bank of India
ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ড বেংক

(c) NABARD

(d) None of the above
ওপৰৰ এটাও নহয়

(vi) "There is no credit risk in microfinance."
The statement is true/false.

"ক্ষুদ্র বিত্তৰ ক্ষেত্ৰত ঋণৰ ঋতিশংকা না থাকে।"

উক্তিটো শুদ্ধ/অশুদ্ধ।

(vii) Identify the financial inclusion programme :

বিত্তীয় অন্তৰ্ভুক্তিকৰণ আঁচনিখন চিনাক্ত কৰা :

(a) Prime Minister's Jan Dhan Yojana
প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ জনধন যোজনা

(b) Prime Minister's Kaushal Vikash Yojana
প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ কৌশল বিকাশ যোজনা

(c) Din Dayal Upadhyaya Grameen Kaushalya Yojana
দীনদয়াল উপাধ্যায় গ্ৰামীণ কৌশল্য যোজনা

(d) None of the above
ওপৰৰ এটাও নহয়

(viii) Which of the following measures the operational efficiency of a microfinance institution ?

তলত উল্লেখ কৰা কোনটো বিকল্পই ক্ষুদ্রবিত্ত প্রতিষ্ঠান এটাৰ কাৰ্যকৰণৰ দক্ষতা নিৰ্ণয় কৰে?

- (a) Cost per borrower
প্রতিজন ঋণগ্রহীতাৰ বাবদ হোৱা ব্যয়
- (b) Number of active borrower
সক্রিয় ঋণগ্রহীতাৰ সংখ্যা
- (c) Size of MFI
MFI ৰ আকাৰ
- (d) All of the above
ওপৰৰ আঠাইবোৰ

(ix) NGO-MFIs are formed under _____.
NGO-MFI সমূহ _____ ৰ অধীনত গঠন কৰা হয়।

- (a) The Reserve Bank of India Act, 1934
ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেংক আইন, ১৯৩৪
- (b) The Societies Registration Act, 1860
সমিতি পঞ্জীয়ন আইন, ১৮৬০
- (c) The Companies Act, 2013
কোম্পানী আইন, ২০১৩
- (d) None of the above
ওপৰৰ এটাও নহয়

(x) Write the full forms of SHG and JLG.

SHG আৰু JLG ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপ লিখা।

2. Answer the following questions in about 50 words each : 2×5=10

নিম্নোক্ত প্ৰতিটো প্ৰশ্নৰ 50টা মান শব্দৰ ভিতৰত উত্তৰ লিখা :

(i) State *any two* features of microfinance.

ক্ষুদ্রবিত্তৰ যিকোনো দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(ii) Name *two* microfinance institutions operating in Assam.

অসমত কাম-কাজ চলাই থকা দুটা ক্ষুদ্রবিত্ত প্ৰতিষ্ঠানৰ নাম লিখা।

(iii) State *any two* types of risks faced by MFIs.

ক্ষুদ্র বিত্ত প্ৰতিষ্ঠানসমূহে সন্মুখীন হোৱা যিকোনো দুটা ক্ষতিশংকা উল্লেখ কৰা।

(iv) Write a brief note on SHG model of microfinance.

ক্ষুদ্রবিত্তৰ SHG আৰ্হিৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

(v) What are the objectives of financial inclusion ?

বিত্তীয় অন্তৰ্ভুক্তিকৰণৰ উদ্দেশ্যবোৰ কি কি ?

3. Answer **any four** questions of the following in about **200** words each : $5 \times 4 = 20$

নিম্নোক্ত প্রশ্নসমূহৰ যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ প্ৰতিটো ২০০ মান শব্দৰ ভিতৰত দিয়া :

(i) Explain the need for regulation of microfinance sector in India.

ভাৰতবৰ্ষত ক্ষুদ্ৰবিত্ত মন্ত্ৰক নিয়ন্ত্ৰণৰ প্ৰয়োজনীয়তা ব্যাখ্যা কৰা।

(ii) Write a detailed note on various models under which microfinance services are delivered in India.

ভাৰতবৰ্ষত ক্ষুদ্ৰবিত্ত সেৱাসমূহ আগবঢ়াবলৈ ব্যৱহৃত বিভিন্ন আৰ্হিসমূহৰ বিষয়ে বহলাই ব্যাখ্যা কৰা।

(iii) Discuss the evolution of microfinance in India.

ভাৰতবৰ্ষত ক্ষুদ্ৰবিত্ত ব্যৱস্থাৰ ক্ৰমবিকাশ বৰ্ণনা কৰা।

(iv) Explain different problems faced by microfinance sector in India.

ভাৰতবৰ্ষত ক্ষুদ্ৰবিত্ত খণ্ডই সন্মুখীন হোৱা বিভিন্ন সমস্যাবোৰৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

(v) Discuss different initiatives taken by the government and the Reserve Bank of India in the direction of financial inclusion.

বিত্তীয় অন্তৰ্ভুক্তিকৰণৰ দিশত চৰকাৰ আৰু ৰিজৰ্ব ব্যাংকৰ লোৱা বিভিন্ন পদক্ষেপসমূহ আলোচনা কৰা।

(vi) Write a short note on the objectives of microfinance.

ক্ষুদ্রবিত্তৰ উদ্দেশ্যসমূহৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

4. Answer **any four** of the following questions in about **600** words each : $10 \times 4 = 40$

তলৰ যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ প্ৰতিটো ৬০০ মান শব্দৰ ভিতৰত লিখা :

(a) Discuss the role played by microfinance in the rural economy of India.

ভাৰতবৰ্ষৰ গ্ৰাম্য অৰ্থনীতিত ক্ষুদ্রবিত্তৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(b) Discuss briefly about the financial and non-financial services rendered by microfinance institutions.

ক্ষুদ্রবিত্ত প্ৰতিষ্ঠানসমূহে আগবঢ়োৱা বিত্তীয় আৰু অনা-বিত্তীয় সেৱাসমূহ আলোচনা কৰা।

(c) Elaborately discuss the regulatory framework for microfinance in India.

ভাৰতবৰ্ষত ক্ষুদ্রবিত্ত খণ্ডৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ ব্যৱস্থাবলী বহলাই আলোচনা কৰা।

(d) Explain the meaning of MFI with examples. Also discuss the structure of MFIs. $3 + 7 = 10$

উদাহৰণসহ MFI ৰ অৰ্থ ব্যাখ্যা কৰা। MFI সমূহৰ গাঁঠনি সম্পৰ্কে বহলাই আলোচনা কৰা।

- (e) What is meant by systematic risk? Explain briefly about different types of systematic risks faced by MFIs.

2+8=10

প্ৰণালীবদ্ধ ঙ্কতিশংকা বুলিলে কি বুজা ? MFI সমূহে সন্মুখীন হোৱা বিভিন্ন ধৰণৰ প্ৰণালীবদ্ধ ঙ্কতিশংকা সম্পৰ্কে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

- (f) Discuss the role played by NABARD in the sphere of microfinance with special mention to its Micro Credit Innovation Department.

'ক্ষুদ্ৰ ঙ্গণ সংস্কাৰ বিভাগৰ' বিষয়ে বিশেষভাবে উল্লেখ কৰি ক্ষুদ্ৰবিত্ত খণ্ডত NABARD ৰ ভূমিকা বৰ্ণনা কৰা।

- (g) Discuss the procedure of assessing social impact of microfinance institutions.

ক্ষুদ্ৰবিত্ত প্ৰতিষ্ঠানসমূহৰ সামাজিক প্ৰভাৱ মূল্যায়নৰ প্ৰক্ৰিয়াটো আলোচনা কৰা।

- (h) Write a detailed note on the development of microfinance sector in India during the post-1992 period.

১৯৯২ চনৰ পৰৱৰ্তী কালচোৱাত ভাৰতবৰ্ষত ক্ষুদ্ৰবিত্ত খণ্ডৰ অগ্ৰগতি সম্পৰ্কে বহুলাই আলোচনা কৰা।